

Teek II: Omgaan met teken in de bebouwde kom

Fedor Gassner¹
Wineke Pronk²
Diederik Brandwagt²
Ans van Lier²

1: Gassner Biologisch Risico Advies
2: GGD regio Utrecht, afdeling Infectieziektebestrijding

Aanleiding en vraagstelling

Teken* en tekenbeten** algemeen in de bebouwde kom.

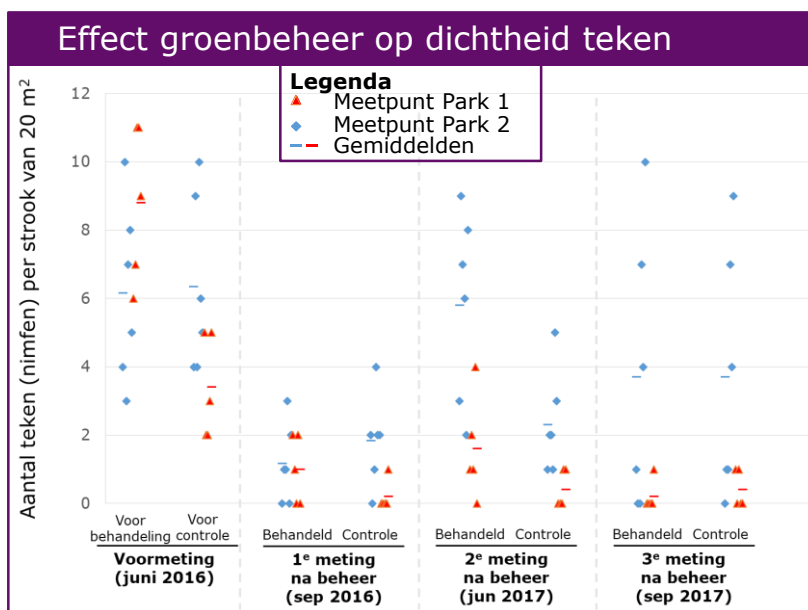
Onderzoeksvragen:

- 1) Kan groenbeheer tekendichtheid terugdringen?
- 2) Hoeveel teken zijn besmet?
- 3) Hoe denken gemeenten over voorlichting en groenbeheer?
- 4) Welke gastheren spelen een rol in de bebouwde kom?

Methodiek (1)

- Groenbeheer (verwijderen strooisel, kruiden en humus) langs paden in twee parken.
- PCR *Borrelia*-besmetting in teken door RIVM
- Vragenlijsten onder gemeentemedewerkers groenbeheer en communicatie (29 totaal).
- Bewegingsgevoelige camera's voor onderzoek aan eventuele tekengastheren.

Methodiek (2) en resultaten

Groenbeheer

- Geen effect op tekendichtheid, erg arbeidsintensief

Teken en *Borrelia*-besmettingen in nimfen + adulten

- Park 1: 95 onderzocht, 27 positief (28,42% (CI:20,3-38,2%).
- Park 2: 244 onderzocht, 23 positief (9,43%) (CI:6,4-13,7%).

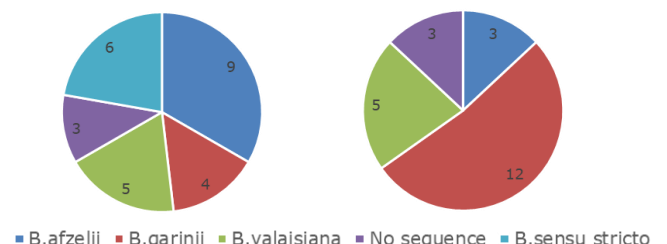
Vragenlijstonderzoek

- Informeren via lokale media meest wenselijk en haalbaar.
- Informeren specifieke doelgroepen (scholen etc.): wenselijk, maar kosten zijn een barrière.
- Beheermaatregelen: extra maaien wenselijk, maar kosten en aantasten biodiversiteit zijn barrière. Stooisel verwijderen stuit op weerstand.

Gastheeronderzoek

- Beide parken veel (loslopende) huisdieren.
- Groot verschil in 'wild': Park 1 vooral duiven, eekhoorns en egels. Park 2: vooral bosmuizen en egels.

Borrelia species Park 1   *Borrelia* species park 2

Conclusies en aanbevelingen

- Groenbeheer in deze studie niet effectief.
  - Preventieve maatregelen om vestiging en verspreiding teken te voorkomen onderzoeken.
- Blootstelling mensen en huisdieren aan *Borrelia*-besmette teken in de parken.
  - Voorlichting via lokale media (door gemeenten).
  - Voorlichting aan doelgroepen behoeft (financiële) ondersteuning voor gemeenten.
  - Voorlichting tekenpreventie bij huisdieren lijkt zinvol.
- Maar: Risico = dichtheid besmette teken x blootstelling door gedrag → wat is aanvaardbaar?